

Transparentnosť poistného trhu na Slovensku v kontexte legislatívy upravujúcej jeho fungovanie

Transparency of the insurance market in Slovakia in the context of the legislation regulating its operation

Abstrakt

Autor popisuje tému transparentnosti poistného trhu z pohľadu legislatívnych noriem na Slovensku, ktoré upravujú jeho fungovanie.

Kľúčové slová: transparentnosť, poistný trh na Slovensku, vykazovanie

JEL klasifikácia: G22

Abstract

Author describes the topic of insurance market transparency from the legislation point of view in Slovakia, which regulates its operation.

Key words: transparency, insurance market in Slovakia, reporting

JEL classification: G22

Úvod

Téma transparentnosti poistného trhu je už dlhšie obdobie predmetom diskusií nielen odbornej, ale aj laickej verejnosti. Poistný trh predstavuje odvetie, kde sa dennodenne pracuje s množstvom informácií, či sú to napr. číselné dáta alebo údaje o osobách. Komplexnosť, citlivosť a množstvo týchto informácií môže vytvárať dojem, že systém je neprehľadný, netransparentný. Prvotným a základným prejavom transparentnosti je ich zverejňovanie. Pre všetkých účastníkov poistného trhu je dôležité, aby bolo zabezpečené adekvátne sprístupňovanie týchto informácií, čo má v konečnom dôsledku priaznivý vplyv na jeho fungovanie a vytváranie zdravého podnikateľského prostredia

Nasledujúci článok sa na túto oblasť zameriava z pohľadu slovenskej legislatívy. Predstavuje prehľad legislatívnych noriem upravujúcich fungovanie poistného trhu na Slovensku s prihliadnutím na jeho transparentnosť. Príspevok je rozdelený do troch častí. V prvej časti popisujeme legislatívne normy na Slovensku so zameraním na Zákon o poisťovníctve a Občiansky zákonník. Druhá časť je venovaná prierezu finančným sprostredkovaním z pohľadu transparentnosti. V tretej časti prinášame prehľad výkazov, ktoré sú poisťovne a zaisťovne povinné predkladať na Slovensku orgánu dohľadu nad poisťovníctvom, Národnej banke Slovenska.

Príspevok je výstupom riešenia grantu VEGA číslo 1/0431/14 s názvom Poistný vzťah ako kľúčový element fungovania poisťovníctva a jeho vývoj v kontexte spoločensko-ekonomických zmien.

1 Legislatívne normy v Slovenskej Republike

Od 1. januára 2006 vykonáva dohľad nad poisťovníctvom (a celým finančným trhom) Národná banka Slovenska. Touto zmenou vznikla možnosť jednotného monitorovania celého finančného trhu a jednoduchšej výmeny informácií.¹ Legislatívu na Slovensku regulujúcu fungovanie poistného trhu predstavujú nasledovné právne normy:

- Zákon č. 8/2008 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Zákon č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Zákon č. 40/1964 Z. z. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa stavu k 10.6.2013.

1.1 Občiansky zákonník

Podľa Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Z. z. v znení neskorších predpisov „*kto s poistiteľom uzaviera poistnú zmluvu, je povinný odpovedať pravdivo a úplne na všetky písomné otázky poistiteľa týkajúce sa dojednávaneho poistenia. To platí tiež, ak ide o zmenu poistenia. Túto povinnosť má aj ten, na ktorého majetok, život alebo zdravie alebo zodpovednosť za škody sa má poistenie vzťahovať, aj keď poistnú zmluvu sám neuzaviera.*“²

1.2 Zákon o poisťovníctve

Podľa Zákona č. 8/2008 o o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov „*poisťovňa a pobočka zahraničnej poisťovne sú povinné poskytnúť klientovi jasné a zrozumiteľne dôležité informácie súvisiace s uzavretím poistnej zmluvy, upozorniť ho na dôležité skutočnosti a riziká súvisiace s uzavretím poistnej zmluvy, nepoužívať nepravdivé alebo zavádzajúce informácie pri propagácii svojej činnosti, nezamlčovať dôležité skutočnosti a neponúkať výhody, ktorých spoľahlivosť nemôžu zaručiť*“.³ Zároveň sú „*poisťovňa a pobočka zahraničnej poisťovne povinné na žiadosť klienta alebo Národnej banky Slovenska hodnoverne preukázať vynaloženie odbornej starostlivosti.*“⁴ Okrem toho „*pred uzavretím poistnej zmluvy musí byť poistník písomne oboznámený s dôležitými zmluvnými podmienkami uzatváranej poistnej zmluvy prostredníctvom ustanoveného vzoru formulára. Vzor formulára o dôležitých zmluvných podmienkach uzatváranej*

¹ PASTORÁKOVÁ, E. a kol. 2010. Dopad globalizačných a integračných procesov na poistný trh v SR : (vybrané problémy). Bratislava : Vydavateľstvo EKONÓM, 2010. 77 s. ISBN 978-80-225-3106-1. str. 12

² § 793, odsek 1,2 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov

³ § 37, odsek 1, písmeno c,d Zákona č. 8/2008 o o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov

⁴ § 37, odsek 2 Zákona č. 8/2008 o o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov

poistnej zmluvy, s ktorými musí byť poistník oboznámený pred uzavretím poistnej zmluvy, ustanoví Národná banka Slovenska opatrením vyhláseným v zbierke zákonov“.⁵

Legislatíva na jednej strane vyžaduje poskytovať poisteným pravdivé a kompletne informácie, na strane druhej musia poisťovatelia poskytovať orgánu dohľadu údaje o svojej činnosti v pravidelých intervaloch. Podľa § 43, odseku 5 Zákona č. 8/2008 o o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov *„poisťovňa, pobočka zahraničnej poisťovne, zaisťovňa alebo pobočka zahraničnej zaisťovne je povinná bez zbytočného odkladu oznámiť Národnej banke Slovenska každú zmenu vo svojej finančnej situácii alebo ine skutočnosti, ktoré môžu ohroziť jej schopnosť plniť záväzky vyplývajúce z vykonávanej poisťovacej činnosti alebo zaisťovacej činnosti.“⁶*

2 Transparentnosť poistného trhu a finančné sprostredkovanie

V súčasnosti právnou úpravou, ktorá rieši transparentnosť v oblasti legislatívy je Zákon č. 186/2009 o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonom č. 129/2010.

Z hľadiska vzťahu k našej téme, považujeme za dôležitú časť tejto legislatívnej úpravy Štvrtú časť – pravidlá činnosti vo vzťahu ku klientom⁷, kde „*finančný agent⁸ a finančný poradca⁹ sú povinní vykonávať finančné sprostredkovanie alebo finančné poradenstvo v súlade so zásadami poctivého obchodného styku s odbornou starostlivosťou a v záujme práv a oprávnených záujmov klienta.*¹⁰ Ďalej podľa § 33 je finančný poradca povinný:¹¹

- informovať potenciálneho klienta¹², že vykonáva finančné poradenstvo,

⁵ § 37, odsek 3 Zákona č. 8/2008 o o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov

⁶ § 43, odsek 5 Zákona č. 8/2008 o o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov

⁷ Podľa § 5 odseku 1 Zákona č. 186/2009 o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonom č. 129/2010 sa klientom rozumie osoba, ktorej je poskytované finančné sprostredkovanie alebo finančné poradenstvo.

⁸ Podľa § 6 odseku 1 Zákona č. 186/2009 o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonom č. 129/2010 je finančným agentom je osoba so sídlom, miestom podnikania alebo umiestnením organizačnej zložky na území Slovenskej republiky, ktorá vykonáva finančné sprostredkovanie na základe písomnej zmluvy s finančnou inštitúciou alebo na základe písomnej zmluvy so samostatným finančným agentom. Finančným agentom v sektore poistenia alebo zaistenia je osoba so sídlom alebo ústredím na území Slovenskej republiky, ak ide o právnickú osobu alebo osoba s trvalým pobytom alebo prechodným pobytom a miestom podnikania na území Slovenskej republiky, ak ide o fyzickú osobu. Finančný agent nemôže vykonávať finančné poradenstvo.

⁹ Podľa § 10 odseku 1 Zákona č. 186/2009 o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonom č. 129/2010 je Finančným poradcom je osoba so sídlom, miestom podnikania alebo umiestnením organizačnej zložky na území Slovenskej republiky, ktorá vykonáva finančné poradenstvo na základe písomnej zmluvy o poskytnutí finančného poradenstva uzavretej s klientom (ďalej len „zmluva o poskytnutí finančného poradenstva“). Finančným poradcom v sektore poistenia alebo zaistenia je osoba so sídlom alebo ústredím na území Slovenskej republiky, ak ide o právnickú osobu alebo osoba s trvalým pobytom a miestom podnikania na území Slovenskej republiky, ak ide o fyzickú osobu. Finančný poradca nemôže vykonávať finančné sprostredkovanie.

¹⁰ § 28 odsek 1 Zákona č. 186/2009 o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonom č. 129/2010

¹¹ § 33 odsek 1 a 2 Zákona č. 186/2009 o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonom č. 129/2010

¹² Podľa § 5 odseku 2 Zákona č. 186/2009 o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonom č. 129/2010 sa potenciálnym

- informovať potenciálneho klienta, že vykonáva finančné sprostredkovanie na základe písomnej zmluvy s jednou finančnou inštitúciou alebo viacerými finančnými inštitúciami a o tom, či tieto písomné zmluvy majú výhradnú povahu alebo nevýhradnú povahu; ak klient o to požiada, finančný agent mu oznámi aj obchodné mená týchto finančných inštitúcií, alebo na základe písomnej zmluvy s iným finančným agentom.

Finančný agent a finančný poradca sú zároveň povinní poskytnúť neprofesionálnemu klientovi¹³ alebo potenciálnemu neprofesionálnemu klientovi „informácie, ktoré sú potrebné na to, aby mohol správne porozumieť charakteru a rizikám finančnej služby a následne zodpovedne prijať rozhodnutie týkajúce sa finančnej služby, a to informácie o právnych následkoch uzavretia zmluvy o poskytnutí finančnej služby a o spôsoboch a systéme ochrany pred zlyhaním finančnej inštitúcie a ďalšie dôležité informácie týkajúce sa zmluvy o poskytnutí finančnej služby“.¹⁴ Pred uzavretím zmluvy je finančný agent povinný klienta „oboznámiť s názvom alebo svojim obchodným menom, sídlom a právnu formu, označenie v príslušnom podregistri, svoju kvalifikačnú účasť na základnom imnái alebo hlasovacích právach osoby, s ktorou má uzavrieť finančný agent zmluvu, postup pri podávaní sťažnosti a výšku poplatkov a iných nákladov súvisiacich so sprostredkovanou finančnou službou“.¹⁵ Pri poskytnutí finančného poradenstva je finančný poradca „povinný klientovi oznámiť výšku poplatkov a iných nákladov súvisiacich s finančnou službou, podstatné náležitosti zmluvy o poskytnutí finančnej služby a postup pri podávaní sťažností na vykonávanie finančného poradenstva.“¹⁶ Tieto informácie musia byť písomné alebo na trvanlivom médiu, úplné, presné, pravdivé, zrozumiteľné, jednoznačné, prehľadné, nezávädzajúce a poskytnuté v slovenskom jazyku alebo v inom dohodnutom jazyku“. Ak sú informácie poskytnuté ústne po uzavretí zmluvy o poskytnutí finančnej služby musia byť tieto informácie bez zbytočného odkladu poskytnuté.

V súčasnosti sa pripravuje Nová európska smernica o sprostredkovaní v poisťovníctve, kde sa v oblasti informovania očakávajú zmeny aj v *informačnom balíku*, ktorý bude sprostredkovateľ, resp. priamy poskytovateľ, povinný dať klientovi k dispozícii pred uzatvorením poisťovnej zmluvy. Najvýznamnejšia zmena sa týka povinného zverejňovania provízie, teda odmeny sprostredkovateľa od nadriadeného subjektu alebo priameho distribútora za výkon činnosti. Táto požiadavka sa má uplatňovať aj pri priamom predaji. Od prebiehajúcich diskusií sa očakáva vyriešenie viacerých sporných otázok, napríklad vyčísľovanie odmeny zamestnanca, priameho distribútora za predaj produktu, keďže táto býva väčšinou zahrnutá v jeho pravidelnom príjme len na vyžiadanie.¹⁷

klientom rozumie osoba, ktorej bola predložená ponuka alebo výzva na účely poskytovania finančného sprostredkovania alebo finančného poradenstva.

¹³ Neprofesionálnym klientom sa podľa § 5 odseku 3 Zákona č. 186/2009 o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonom č. 129/2010 rozumie klient, ktorý je fyzickou osobou, ktorej je poskytované finančné sprostredkovanie alebo finančné poradenstvo pre osobnú potrebu alebo pre potrebu príslušníkov jeho domácnosti.

¹⁴ § 33 odsek 3 Zákona č. 186/2009 o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonom č. 129/2010

¹⁵ Spracované podľa § 33 odseku 4 Zákona č. 186/2009 o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonom č. 129/2010

¹⁶ Spracované podľa § 33 odseku 5 Zákona č. 186/2009 o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonom č. 129/2010

¹⁷ GERGELYOVÁ, D. 2012. Nová európska smernica o sprostredkovaní v poisťovníctve. In BIATEC : odborný bankový časopis. Bratislava : Národná banka Slovenska, 2012. ISSN 1335-0900, 2012, roč. 20, č. 8, s. 29-30. [online

Dalšou novinkou je „*regulácia predaja poistného produktu ponúkaného ako súčasť balíka služieb. Spotrebiteľ musí byť informovaný, že jednotlivé produkty môžu byť zakúpené aj samostatne, pričom poskytnúť musí byť aj cenník jednotlivých položiek v balíku*“. Dodatočná ochrana spotrebiteľa sa aplikuje pri produktoch investičného poistenia. Špecifické pravidlá sa týkajú identifikácie a manažovania konfliktu záujmov a taktiež rozsiahlejších informačných povinností. Na osobu poskytujúcu nezávislé odborné poradenstvo o poistných produktoch sa vzťahuje zákaz prijímať poplatky, provízie a iné peňažné výhody od tretej strany v súvislosti s poskytovaním služby zákazníkovi. Táto požiadavka je plne v súlade s už zavedenou slovenskou úpravou finančného poradenstva.¹⁸

3 Vykazovanie údajov orgánu dohľadu nad poistným trhom

V tejto časti článku definujeme spôsob vykazovania údajov orgánu dohľadu nad poistným trhom. Vykazovanie je definované v § 43, odseku 5 Zákona č. 8/2008 o o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, kde „*poisťovňa, zaisťovňa, pobočka zahraničnej poisťovne a pobočka zahraničnej zaisťovne sú povinné vypracúvať a predkladať Národnej banke Slovenska údaje z účtovnej a štatistickej evidencie a ďalšie údaje a informácie vo forme výkazov, hlásení, prehľadov a iných správ ustanoveným spôsobom a v ustanovených termínoch. Rozsah, spôsob a termíny predkladania údajov z účtovnej evidencie a zo štatistickej evidencie ustanoví Národná banka Slovenska opatrením vyhláseným v zbierke zákonov*“.¹⁹ Zákon ďalej stanovuje, že „*údaje uvedené vo výkazoch, v hláseniach a v iných správach musia byť zrozumiteľné, prehľadné, preukazné, musia poskytovať pravdivý obraz o hlásených skutočnostiach a musia byť predložené včas. Ak výkazy, hlásenia a iné správy nie sú predložené predpísaným spôsobom alebo vzniknú dôvodné pochybnosti o ich správnosti alebo úplnosti, poisťovňa, zaisťovňa, pobočka zahraničnej poisťovne a pobočka zahraničnej zaisťovne sú povinné na vyžiadanie Národnej banky Slovenska predložiť požadované podklady a podať vysvetlenie v ňou určenej lehote*“.²⁰

Poisťovňa a zaisťovňa sú povinné informovať Národnú banku Slovenska osobitne o výsledkoch poisťovacej činnosti a zaisťovacej činnosti vykonávanej prostredníctvom svojej pobočky v príslušnom členskom štáte a osobitne o výsledkoch poisťovacej činnosti a zaisťovacej činnosti vykonávanej na základe práva slobodného poskytovania služieb v príslušnom členskom štáte. Na základe žiadosti príslušného orgánu dohľadu členského štátu je Národná banka Slovenska povinná mu zaslať tieto informácie v súhrnnej podobe.

Prehľad v súčasnosti vyžadovaných výkazov od poisťovní predkladať ich NBS uvádzame v nasledujúcom prehľade.

29.1.2013] dostupné na http://www.nbs.sk/_img/Documents/_PUBLIK_NBS_FSR/Biatec/Rok2012/8-2012/11_biatic12-8_gergelyova.pdf

¹⁸ tamtiež

¹⁹ § 43, odsek 6 Zákona č. 8/2008 o o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov

²⁰ § 43, odsek 7 Zákona č. 8/2008 o o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Tab.č.1: Výkazy poisťovní s povinnosťou predkladať ich NBS²¹

Názov výkazu	Označenie výkazu
1.Bilancia aktív a pasív	Ppn (BIL) 01-04
2.Výkaz ziskov a strát	Ppn (VZS) 02-04
3.Výkaz o poistnom trhu životného poistenia	Ppn (PTZ) 03-04
4.Výkaz o poistnom trhu neživotného poistenia	Ppn (PTN) 04-04
5.Výkaz o aktívach	Ppn (VOA) 05-04
6.Hlásenie o kmeňovom liste	Ppn (KML) 06-04
7.Zoznam akcionárov	Ppn (ZOA) 07-04
8.Výkaz o technických aspektoch poistenia	Ppn (TAP) 08-01
9.Výkaz o záväzkoch v životnom poistení	Ppn (VZZ) 09-01
10.Hlásenie o určení likvidačných zástupcov	Ppn (LIK) 11-99
11.Prehľad o všetkých podnetoch a sťažnostiach klientov	Ppn (STA) 12-01
12. Hlásenia o zmenách stanov a organizačnej štruktúry	Ppn (ZME) 13-99
13.Výkaz o záväzkoch z poistných zmlúv	Ppn (VZP) 14-01
14.Hlásenie o všeobecných poistných podmienkach, osobitných poistných podmienkach, výpočte sadzieb poistného a technických rezerv poisťovne	Ppn (VPP) 15-99
15.Prehľad o splení uloženého opatrenia	Ppn (SUO) 16-99
16.Bilancia aktív a pasív za pobočku	Ppn (BIL) 17-04
17.Výkaz ziskov a strát za pobočku	Ppn (VZS) 18-04
18.Výkaz o činnostiach vykonávaných mimo územia Slovenskej republiky	Ppn (VCM) 19-01
19.Výkaz o poistných udalostiach v neživotnom poistení	Ppn (PUN) 21-01
20.Výkaz o sprostredkovanom poistení	Ppn (VOS) 22-04
21.Solventnosť poisťovne a pobočky zahraničnej poisťovne	Ppn (SOI) 20-01
22.Solventnosť zaist'ovne a pobočky zahraničnej zaist'ovne	Za (Sol) 20-01
23.Upravená miera solventnosti	Ppn (USO) 23-01
24.Nekonsolidovaná bilancia finančných aktív a finančných pasív -stavy	F (NBS) 24-04
25.Nekonsolidovaná bilancia finančných aktív a finančných pasív -transakcie	F (NBS) 25-04

²¹ Spracované podľa Opatrenia Národnej banky Slovenska z 18. decembra 2007 č. 15/2007 o predkladaní výkazov, hlásení, správ a iných informácií Slovenskou kanceláriou poisťovateľov (oznámenie č. 650/2007 Z. z.), Opatrenia Národnej banky Slovenska z 1. apríla 2008 č. 4/2008 o predkladaní výkazov, hlásení, prehľadov a iných správ poisťovňami a pobočkami zahraničných poisťovní (oznámenie č. 121/2008 Z. z.), Opatrenia Národnej banky Slovenska zo 16. decembra 2008 č. 27/2008 o predkladaní výkazov poisťovňami a pobočkami zahraničných poisťovní na štatistické účely a o zmene opatrenia Národnej banky Slovenska č. 4/2008 o predkladaní výkazov, hlásení prehľadov a iných správ poisťovňami a pobočkami zahraničných poisťovní (oznámenie č. 250/2008 Z. z.), Opatrenia Národnej banky Slovenska z 22. marca 2011 č. 2/2011 o predkladaní výkazov poisťovňami a zaist'ovňami, ktoré sú predmetom dohľadu nad skupinou., Opatrenie Národnej banky Slovenska z 10. decembra 2013 č. 11/2013, ktorým sa mení opatrenie Národnej banky Slovenska č. 6/2008 o predkladaní výkazov, hlásení, prehľadov a iných správ zaist'ovňami a pobočkami zahraničných zaist'ovní v znení opatrenia č. 24/2008, Opatrenie Národnej banky Slovenska z 10. decembra 2013 č. 10/2013 o predkladaní výkazov poisťovňou, zaist'ovňou, pobočkou zahraničnej poisťovne, pobočkou zahraničnej zaist'ovne, poisťovňu z iného členského štátu, zaist'ovňu z iného členského štátu, dôchodkovou správcovskou spoločnosťou a doplnkovou dôchodkovou spoločnosťou na štatistické účely,

Výkazy sa spravidla vypracúvajú štvrťočne resp. ročne.²² Poistovne a pobočky zahraničných poisťovní ich predkladajú elektronicky v aplikačnom programovom systéme Národnej banky Slovenska STATUS DFT – Zber, spracovanie a uchovávanie štatistických údajov subjektov finančného trhu Slovenskej republiky.²³

Okrem vyššie spomínaných výkazov su poisťovne a zaistovne, ktoré sú predmetom dohľadu nad skupinou s povinnosťou vykazovať nasledovné výkazy.

Tab.č.2: Výkazy poisťovní a zaistovní, ktoré sú predmetom dohľadu nad skupinou s povinnosťou predkladať ich NBS²⁴

Názov výkazu	Označenie výkazu
1.Vnútroskupinové obchody	Ppn (SKU) 31-04
2.Zoznam osôb patriacich do skupiny	Ppn (SKU) 32-01
3.Zoznam audítorov	Ppn (SKU) 33-01

Ďalšími výkazmi predkladanými poisťovňami, ktoré sú oprávnené vykonávať životné poistenie na území Slovenskej republiky sú výkazy s označením GEU. Naopak výkazy označené GEI predkladajú poisťovne iba pre riziká, pri ktorých v sledovanom období používali kritérium pohlavia fyzickej osoby ako určujúci poistno-mechanicky faktor pri stanovení výšky poistného a na výpočet poistného plnenia za poisťovaciu činnosť na území Slovenskej republiky.²⁵ Ich prehľad uvádzame v nasledujúcej tabuľke.

²² Napr. výkazy 1,5,16 a 24 sa vypracúvajú štvrťočne z priebežných údajov k poslednému dňu príslušného kalendárneho štvrťroka, z predbežných údajov a z auditovaných údajov k poslednému dňu účtovného roka, za ktorý sa vypracúvajú. Výkazy 2-4, 17 a 21 sa vypracúvajú štvrťočne, z priebežných údajov k poslednému dňu príslušného kalendárneho štvrťroka vždy za obdobie od začiatku kalendárneho roka do konca príslušného kalendárneho štvrťroka, z predbežných údajov a z auditovaných údajov vždy za celé účtovné obdobie, za ktoré sa výkaz vypracúva. Výkaz 25 sa vypracúva štvrťočne, z priebežných údajov, predbežných údajov a z auditovaných údajov k poslednému dňu príslušného kalendárneho štvrťroka vždy za obdobie od začiatku príslušného kalendárneho štvrťroka do konca príslušného kalendárneho štvrťroka, za ktorý sa výkaz vypracúva. Výkazy 8, 9, 13, 18 a 19 sa vypracúvajú ročne, z auditovaných údajov k poslednému dňu účtovného obdobia vždy za celé účtovné obdobie. Ak účtovné obdobie nie je zhodné s kalendárnym rokom, výkaz sa vypracúva ku koncu účtovného obdobia z auditovaných údajov vždy za celé účtovné obdobie a ku koncu kalendárneho roka z predbežných údajov za obdobie od začiatku kalendárneho roka do konca kalendárneho roka.

²³ Spracované podľa Opatrenia Národnej banky Slovenska zo 16. decembra 2008 č. 27/2008 o predkladaní výkazov poisťovňami a pobočkami zahraničných poisťovní na štatistické účely a o zmene opatrenia Národnej banky Slovenska č. 4/2008 o predkladaní výkazov, hlásení prehľadov a iných správ poisťovňami a pobočkami zahraničných poisťovní (oznámenie č. 250/2008 Z. z. A Opatrenia Národnej banky Slovenska z 22. marca 2011 č. 2/2011 o predkladaní výkazov poisťovňami a zaistovňami, ktoré sú predmetom dohľadu nad skupinou

²⁴ Spracované podľa Opatrenia Národnej banky Slovenska z 22. marca 2011 č. 2/2011 o predkladaní výkazov poisťovňami a zaistovňami, ktoré sú predmetom dohľadu nad skupinou

²⁵ PASTORÁKOVÁ, E. a kol. 2010. Dopad globalizačných a integračných procesov na poistný trh v SR : (vybrané problémy). Bratislava : Vydavateľstvo EKONÓM, 2010. 77 s. ISBN 978-80-225-3106-1. s. 16

Tab.č.3: Ďalšie výkazy poisťovní s povinnosťou ich predkladať NBS²⁶

Názov výkazu	Označenie výkazu
1.Štatistické údaje týkajúce sa rizika úmrtnosti v členení podľa pohlavia poistenej osoby	Ppn (GEU) 28-01
2. Štatistické údaje pre riziká iné ako riziko úmrtnosti v členení podľa pohlavia poistenej osoby	Ppn (GEU) 29-01

Z hľadiska vykazovania orgánu dohľadu, ktorým je Národná banka Slovenska je „samostatný finančný agent povinný do 31. marca kalendárneho roka predkladať Národnej banke Slovenska výkaz o vykonávaní finančného sprostredkovania podľa stavu k 31. decembru predchádzajúceho kalendárneho roka. Finančný poradca je povinný do 31. marca kalendárneho roka predkladať Národnej banke Slovenska výkaz o vykonávaní finančného poradenstva podľa stavu k 31. decembru predchádzajúceho kalendárneho roka.“²⁷ Predkladanie výkazov je definované Opatrením č.2/2010 Národnej banky Slovenska z 26. januára 2010 o obsahu, členení a spôsobe predkladania výkazu o vykonávaní finančného sprostredkovania a výkazu o vykonávaní finančného poradenstva. Oba výkazy sa predkladajú elektronicky Národnej banke Slovenska vo formáte MS Excel.²⁸

Záver

Predložený článok predstavuje prierez slovenskou legislatívou upravujúcou fungovanie poisťného trhu na Slovensku z pohľadu transparentnosti. Zamieriava sa na to, ako jednotlivé právne normy definujú povinnosti jednotlivých účastníkov na poisťnom trhu vo vzťahu k informovaniu klientov a subjektov. Venuje sa aj citlivej téme finančného sprostredkovania, jej prepojenia na slovenskú legislatívu a pripravovanej Novej európskej smernice o sprostredkovaní v poisťovníctve. Zároveň prináša aj prehľad výkazov a spôsob ich vykazovania, ktoré musia poisťovne predkladať Národnej banke Slovenska.

Použitá literatúra

- [1] GERGELYOVÁ, D. 2012. Nová európska smernica o sprostredkovaní v poisťovníctve. In BIATEC : odborný bankový časopis. Bratislava : Národná banka Slovenska, 2012. ISSN 1335-0900, 2012, roč. 20, č. 8, s. 29-30. [online 29.1.2013] dostupné na http://www.nbs.sk/_img/Documents/_PUBLIK_NBS_FSR/Biatec/Rok2012/8-2012/11_biatic12-8_gergelyova.pdf
- [2] Občiansky zákonník č. 40/1964 Z. z. v znení neskorších predpisov
- [3] Opatrenie Národnej banky Slovenska z 18. decembra 2007 č. 15/2007 o predkladaní výkazov, hlásení, správ a iných informácií Slovenskou kanceláriou poisťovateľov (oznámenie č. 650/2007 Z. z.)

²⁶ PASTORÁKOVÁ, E. a kol. 2010. Dopad globalizačných a integračných procesov na poisťný trh v SR : (vybrané problémy). Bratislava : Vydavateľstvo EKONÓM, 2010. 77 s. ISBN 978-80-225-3106-1. s. 16

²⁷ § 36 odsek 8 Zákona č. 186/2009 o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonom č. 129/2010

²⁸ § 1 odsek 3 Opatrenia č.2/2010 Národnej banky Slovenska z 26. januára 2010 o obsahu, členení a spôsobe predkladania výkazu o vykonávaní finančného sprostredkovania a výkazu o vykonávaní finančného poradenstva.

- [4] Opatrenie Národnej banky Slovenska z 1. apríla 2008 č. 4/2008 o predkladaní výkazov, hlásení, prehľadov a iných správ poisťovňami a pobočkami zahraničných poisťovní (oznámenie č. 121/2008 Z. z.),
- [5] Opatrenie Národnej banky Slovenska zo 16. decembra 2008 č. 27/2008 o predkladaní výkazov poisťovňami a pobočkami zahraničných poisťovní na štatistické účely a o zmene opatrenia Národnej banky Slovenska č. 4/2008 o predkladaní výkazov, hlásení prehľadov a iných správ poisťovňami a pobočkami zahraničných poisťovní (oznámenie č. 250/2008 Z. z.
- [6] Opatrenie Národnej banky Slovenska z 22. marca 2011 č. 2/2011 o predkladaní výkazov poisťovňami a zaist'ovňami, ktoré sú predmetom dohľadu nad skupinou
- [7] Opatrenie č.2/2010 Národnej banky Slovenska z 26. januára 2010 o obsahu, členení a spôsobe predkladania výkazu o vykonávaní finančného sprostredkovania a výkazu o vykonávaní finančného poradenstva.
- [8] Opatrenie Národnej banky Slovenska z 10. decembra 2013 č. 11/2013, ktorým sa mení opatrenie Národnej banky Slovenska č. 6/2008 o predkladaní výkazov, hlásení, prehľadov a iných správ zaist'ovňami a pobočkami zahraničných zaist'ovní v znení opatrenia č. 24/2008
- [9] Opatrenie Národnej banky Slovenska z 10. decembra 2013 č. 10/2013 o predkladaní výkazov poisťovňou, zaist'ovňou, pobočkou zahraničnej poisťovne, pobočkou zahraničnej zaist'ovne, poisťovňu z iného členského štátu, zaist'ovňu z iného členského štátu, dôchodkovou správcovskou spoločnosťou a doplnkovou dôchodkovou spoločnosťou na štatistické účely
- [10] PASTORÁKOVÁ, E. a kol. 2010. Dopad globalizačných a integračných procesov na poisťný trh v SR : (vybrané problémy). Bratislava : Vydavateľstvo EKONÓM, 2010. 77 s. ISBN 978-80-225-3106-1
- [11] Zákon č. 8/2008 o o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- [12] Zákon č. 186/2009 Zz. o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- [13] Zákon č. 186/2009 o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonom č. 129/2010

Ing. Peter Baláž
Ekonomická univerzita v Bratislave
Národohospodárska fakulta
Dolnozemska cesta 1
852 35 Bratislava
pebalm1@yahoo.com
[+421911259555](tel:+421911259555)